R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jiřího Pally, zástupce předsedy senátu JUDr. Stanislava Rizmana a přísedících JUDr. Vítězslava Pýši, JUDr. Vladimíra Macha, JUDr. Martina Mikysky a doc. JUDr. Jana Svatoně, CSc. při ústním jednání dne 31. 10. 2017 ve věci návrhu **okresního státního zástupce v Šumperku** ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 SPR 372/2017-176, na zahájení řízení o kárné odpovědnosti **Mgr. L. J.,** státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Šumperku,

t a k t o :

Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, kárně obviněný

Mgr. L. J., nar. X
státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Šumperku,
bytem X,

zprošťuje se

návrhu okresního státního zástupce v Šumperku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 SPR 372/2017-176,
na zahájení řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce,

který mu kladl za vinu, že

v trestní věci vedené u Okresního státního zastupitelství v Šumperku pod sp. zn. 1 ZT 269/2015, která mu byla přidělena k výkonu dozoru, jako dozorový státní zástupce vydal v souvislosti s nutností překladu části spisového materiálu do cizího jazyka dne 21. 9. 2016 kanceláři Okresního státního zastupitelství v Šumperku ne jednoznačný a srozumitelný pokyn, jak mu ukládá § 158 odst. 1 Pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 25. 10. 2004 č. 7/2004, jímž se vydává kancelářský řád státního zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů,

a následně před expedicí pořízených fotokopií přibranému tlumočníkovi tyto nezkontroloval, takže došlo k překladu nepodstatné části spisu, a na základě jeho opatření ze dne 2. 2. 2017 č. j. 1 ZT 269/2015-138 byla přiznána odměna a náhrada tlumočníkovi ve výši 31.500 Kč a následně byla tato částka vyplacena, čímž byla způsobena škoda na mandatorních výdajích ke škodě českého státu ve shora uvedené výši,

čímž měl spáchat

kárné provinění podle § 28 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství,

protože

tento skutek není kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

I. Zjištěný skutkový stav

[1] Dokazováním provedeným při ústním jednání byly zjištěny následující skutečnosti:

[2] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje, Územní odbor Šumperk, Oddělení obecné kriminality Služby kriminální policie a vyšetřování, pracoviště Mohelnice (dále jen „policejní orgán“) usnesením ze dne 30. 11. 2015, č. j. KRPM-69829-90/TČ-2015-140971, podle § 160 odst. 1 trestního řádu zahájila trestní stíhání T. D. Z., nar. X, státního občana Bulharské republiky, pro pokus zvlášť závažného zločinu těžkého ublížení na zdraví podle § 21 odst. 1 a § 145 odst. 1 trestního zákoníku. Pokusu tohoto trestného činu se měl obviněný dopustit tím, že dne 30. 5. 2015 v době od 22.45 do 23.00 hodin v kuchyni bytu v Mohelnici, Stanislavova 21, okres Šumperk, po předchozím požití alkoholických nápojů došlo nejprve ke slovnímu konfliktu mezi ním a poškozeným B. T. N., nar. X, který vyústil do fyzického konfliktu, při němž se s poškozeným vzájemně chytili a začali se bít, oba spadli na zem, kde obviněný ležel na poloze na zádech a poškozený vedle něho, přičemž obviněný za této situace nožem o celkové délce 22 cm a délce čepele 11 cm třemi za sebou následujícími útoky způsobil poškozenému tři bodné rány o délce 1-2 cm, pokračující bodnými kanály šikmo do podkoží, a to ránu na zevní ploše horní části levé paže a ránu na zadní ploše hrudníku vlevo, jejichž bodné kanály byly délky 5-7 cm, a třetí ránu v levé bederní krajině, jejíž 10 cm hluboký bodný kanál směřoval podkožím ke střední tělní čáře, dále poškozený utrpěl četné povrchní oděrky na krku vlevo a vzadu, na přední ploše hrudníku a na břiše oboustranně, na zádech vlevo, vyvinul se u něj otok a podkožní krevní výron v oblasti hřbetu pravé ruky, kdy tato zranění si vyžádala lékařské ošetření v nemocnici v Šumperku,

v níž po revizi poranění a výplachu bodných kanálů byly rány sešity a překryty sterilním obvazovým materiálem, a jelikož nebylo zjištěno, že by poškozený vyhledal další lékařské ošetření, tak podle znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví soudní lékařství, lze předpokládat, že při nekomplikovaném hojení mu mohly být chirurgické stehy odstraněny přibližně za týden a v běžném způsobu života byl omezen pouze částečně a pravděpodobně nevýrazně, když omezení spočívalo jednak v bolestivosti bodných poranění a tím i v částečném omezení pohybu, snížení komfortu spánku atd. a jednak v bolestivém zhmoždění hřbetu pravé ruky, které mohlo mít částečný vliv na vykonávání běžných úkonů, přičemž v průběhu napadení na něj obviněný řval, že ho zabije a ze zmiňovaného znaleckého posudku dále plyne, že pokud by čepel předmětného nože směřovala víceméně kolmo k tělnímu povrchu, mohlo by dojít ke vzniku podstatně závažnějších poranění s proniknutím do hrudní a břišní dutiny, např. k poranění plíce, ledviny, střev či větších cév s krvácením a s pneumotoraxem, a v takovém případě by zdraví a dokonce i život poškozeného mohly být výrazně ohroženy.

[3] Přípisem ze dne 2. 5. 2016, č. j. KRPM-69829-104/TČ-2015-140971, policejní orgán podal Okresnímu státnímu zastupitelství v Šumperku (dále též „okresní státní zastupitelství“) podnět k předání trestního řízení do Bulharské republiky. Tento postup odůvodnil policejní orgán tím, že usnesení o zahájení trestního stíhání a jeho překlad nebylo možné doručit obviněnému, neboť ten po spáchání skutku a propuštění ze zadržení ihned ukončil pracovní poměr s mohelnickou firmou a opustil též byt v M., jeho další pobyt nebyl znám, a proto bylo po něm vyhlášeno pátrání, v jehož rámci bylo zjištěno, že se aktuálně zdržuje v místě svého trvalého bydliště v Bulharské republice.

[4] V této trestní věci vedené u okresního státního zastupitelství pod sp. zn. 1 ZT 269/2015 vykonával dozor kárně obviněný. Ten sepsal žádost o převzetí trestního řízení ze dne 10. 5. 2016, která byla adresována Okresní prokuratuře Chaskovo, Bulharská republika, a kterou podepsal okresní státní zástupce v Šumperku. Uvedená žádost byla podána podle č. 21 Evropské úmluvy o vzájemné pomoci ve věcech trestních ze dne 20. 4. 1959 a podle čl. 6 Úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie ze dne 29. 5. 2000 a v ní bylo oproti podnětu policejního orgánu navíc jen uvedeno, že obviněný je státním příslušníkem Bulharské republiky, má v ní stálé bydliště, jsou zde lepší předpoklady pro vyšetření věci a účel trestního řízení tak bude v Bulharsku naplněn lépe než v České republice. Přílohu žádosti tvořil kompletní spis policejního orgánu. Kárně obviněný přitom opatřením ze dne 10. 5. 2016 ve spojení s přípisem z téhož dne přibral tlumočnici Mgr. Janu Stojčevovou pouze za účelem vyhotovení překladu žádosti o převzetí trestního řízení z jazyka českého do jazyka bulharského, za což jí později přiznal tlumočné ve výši 2.744 Kč.

[5] Žádost o převzetí trestního řízení spolu se spisovým materiálem byla dne 7. 7. 2016 vrácena okresnímu státnímu zastupitelství zpět s tím, že ze sdělení Nejvyššího státního zastupitelství Bulharské republiky ze dne 28. 6. 2016 mimo jiné vyplývá požadavek, aby byly veškeré materiály přeloženy do bulharského jazyka nebo do některého z oficiálních jazyků Evropské unie. Dále bulharský justiční orgán ve svém vyjádření ze dne 28. 6. 2016, č. 7070/2016, ujistil, že je i nadále připraven žádost o převzetí trestního řízení vyřídit, a to ihned po obdržení překladu spisového materiálu.

[6] V návaznosti na toto sdělení okresní státní zástupce v Šumperku přípisem ze dne 3. 8. 2016 požádal krajskou státní zástupkyni v Ostravě o sdělení stanoviska k dalšímu postupu

ve věci. V tomto přípise se uvádí, že spisový materiál obsahuje celkem 218 stran, což odpovídá cca 300 normostranám, takže částka za pořízení jeho překladu do bulharského jazyka by dosáhla výše přibližně 90.000 Kč.

[7] V odpovědi ze dne 12. 8. 2016, č. j. 1 KZM 510/2016-16, uvedla krajská státní zástupkyně v Ostravě po rozboru příslušných bilaterálních i multilaterálních smluv, že bude namístě překlad opatřit. Do ciziny by však měla být zasílána pouze nezbytná část trestního spisu, tedy materiály dokládající stádium řízení a použitelné jako důkazy či prameny důkazů. Proto bude nutné znovu pečlivě vyhodnotit, které listiny z dosavadní podoby vyšetřovacího spisu bude bulharské straně nutné a vhodné postoupit a tudíž i přeložit. Upravenou žádost o převzetí trestního stíhání bude dále třeba adresovat bulharskému centrálnímu orgánu, který je určený pro její příjem, a to prostřednictvím mezinárodního odboru Nejvyššího státního zastupitelství. Závěrem krajská státní zástupkyně v důsledku nutnosti snižování mandatorních výdajů připomněla povinnost zadavatele překladu vždy pečlivě posoudit jeho náročnost a další aspekty z hlediska určení sazby odměny za tlumočnický úkon.

[8] Následně kárně obviněný sepsal další žádost o převzetí trestního řízení ze dne 21. 9. 2016, kterou podepsal okresní státní zástupce v Šumperku, v níž oproti žádosti předchozí byl jen uveden jiný adresát, a to Nejvyšší státní zastupitelství Bulharské republiky, a jiný popis přílohy, kterou tentokrát měla tvořit podstatná část policejního spisu s překladem do bulharského jazyka.

[9] Ve vztahu k této žádosti udělil kárně obviněný dne 21. 9. 2016 kanceláři okresního státního zastupitelství vytištěný písemný pokyn s následujícím nadpisem a zněním:

Pokyny k vyhotovení podstatné části originálu trestního spisu:

VK)

- *originál trestního spisu rozpárej, vyjmi z něj listiny označené tmavým zabarvením dle obsahu spisu níže:*

(Dále následuje tabulka s obsahem spisu a jeho zabarvenými částmi - pozn. NSS)

- *poté listy přečísluj, vyhotov nový obsah spisu, spis zkompletuj, svaž, vlož do příslušného obalu a vyhotov nový spis označený Podstatná část trestního spisu PČR KŘP OL kraje ÚO Šumperk, OOK SKPV Šumperk, pracoviště Mohelnice, Generála Svobody 22, 789 85 Mohelnice*
- *nově vytvořený trestní spis poté bude tvořit přílohu přípisu pro tlumočníka na č. l. .....*

[10] Dne 21. 9. 2016 učinil kárně obviněný také dva záznamy. V prvním z nich uvedl, že u tlumočnice Mgr. Jany Stojčevové telefonicky zjišťoval, zda je ochotna provést překlad do bulharštiny cca 138 stran trestního spisu a šesti stran žádosti o převzetí trestního řízení, což jmenovaná vzhledem k rozsahu tlumočení odmítla. Podle druhého záznamu tlumočník Doc. Ing. Lačezar Ličev, Csc. v telefonickém rozhovoru souhlasil s provedením uvedeného tlumočnického úkonu a požádal o zaslání spisu v elektronické formě na svůj email.

[11] Tohoto tlumočníka kárně obviněný opatřením ze dne 26. 9. 2016 ve spojení s přípisem z téhož dne přibral k překladu žádosti o převzetí trestního řízení ze dne 21. 9. 2016 a podstatné části trestního spisu policejního orgánu.

[12] Přípisem ze dne 26. 9. 2016 současně kárně obviněný uložil policejnímu orgánu pořízení elektronické verze trestního spisu a její uložení na nosič CD. Zároveň ho upozornil, že do ciziny bude zasílán překlad podstatné části spisu, a proto do jeho elektronické podoby žádá zahrnout výhradně listiny podle obsahu spisu uvedeného v příloze. V ní kárně obviněný vyznačil části spisového materiálu, které mají být vymazány. V odpovědi ze dne 14. 10. 2016 sdělil policejní orgán, že z informačního systému nelze pořídit požadovanou elektronickou verzi trestního spisu ve formátu, s nímž by mohl tlumočník dále v elektronické podobě pracovat, a jedinou možností je stažení již vytvořených souborů ve formátu PDF, v němž by mu byly rovněž zaslány datovou zprávou.

[13] Dne 19. 10. 2016 kancelář okresního státního zastupitelství vypravila písemnosti, které měly být podle pokynu kárně obviněného zaslány Doc. Ing. Lačezaru Ličevovi, CSc. společně se zmíněným přípisem ze dne 26. 9. 2016, v němž byl tlumočníkovi sdělen rozsah tlumočnického úkonu. Jednalo se o opatření o přibrání tlumočníka ze dne 26. 9. 2016, poučení tlumočníka ve dvojím vyhotovení, žádost o převzetí trestního řízení ze dne 21. 9. 2016 a podstatnou část trestního spisu. Všechny tyto listiny obdržel tlumočník jejich vložením do domovní schránky dne 20. 10. 2016.

[14] Následně se dne 25. 10. 2016 tlumočník telefonicky znovu dotázal kárně obviněného, zda by mohl obdržet spis v elektronické podobě, přičemž mu bylo sděleno, že je to možné jen ve formátu PDF a soubory mu budou zaslány na nosič CD, neboť elektronickou poštou takto nelze postupovat, jak vyplývá ze záznamu ze dne 26. 10. 2016. Ve stejný den kárně obviněný udělil policejnímu orgánu nový pokyn k vyhotovení elektronické verze trestního spisu, a to na nosič CD ve formátu PDF. V příloze tohoto pokynu je uveden obsah k vytvoření elektronické verze trestního spisu, která měla být určena k překladu do bulharštiny. Kárně obviněný nosič CD s takto pořízenou elektronickou verzí trestního spisu obdržel dne 7. 11. 2016 a pokyn k jeho zaslání tlumočníkovi vyhotovil o den později. Dne 8. 11. 2016 taktéž vrátil spisový materiál policejnímu orgánu.

[15] Překlad žádosti o převzetí trestního řízení a části trestního spisu, jakož i vyúčtování tohoto tlumočnického úkonu, obdrželo okresní státní zastupitelství dne 20. 12. 2016. O dva dny později okresní státní zástupce v Šumperku zaslal mezinárodnímu odboru Nejvyššího státního zastupitelství návrh na odeslání žádosti o převzetí trestního řízení ze dne 21. 9. 2016 s přílohami a překladem do Bulharské republiky.

[16] V záznamu ze dne 4. 1. 2017, který sepsal kárně obviněný, se uvádí, že podle sdělení státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství Mgr. Kateřiny Štěpánkové přeložená část trestního spisu neobsahuje listiny uvedené v žádosti o předání trestního řízení, není tak možné věc postoupit do Bulharska a je nutné zjistit, zda nedošlo k chybě při zadání překladu nebo při vyhotovení podstatné části spisu. Také v přípise uvedené státní zástupkyně ze dne 6. 1. 2017, č. j. 1 NZI 1662/2016 - 4, který okresní státní zastupitelství obdrželo dne 11. 1. 2017, se uvádí, že podstatná část vyšetřovacího spisu, na kterou je v žádosti o převzetí trestního řízení podrobně odkazováno, a to včetně důkazů, které byly ve věci dosud shromážděny, neodpovídá vyšetřovacímu spisu předloženému Nejvyššímu státnímu zastupitelství. Tento spis, byť důkladně přeložený do bulharského jazyka, neobsahuje jediný z uváděných důkazů a nelze ho proto považovat za relevantní podklad pro trestní řízení, které má být v Bulharsku vedeno, když ho tvoří především písemnosti, jež pro další průběh trestní věci

nejsou potřeba a zpravidla bývají založeny v tzv. pomocných materiálech kopie vyšetřovacího spisu. Pokud tedy okresní státní zastupitelství považuje i nadále předání trestního řízení do Bulharska za vhodné a účelné, je třeba vyhotovit ověřenou kopii vyšetřovacího spisu, jejíž obsah bude korespondovat s žádostí o převzetí trestního řízení a jejíž součástí bude rovněž usnesení státního zástupce o dočasném upuštění od některých úkonů trestního řízení podle § 108 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních.

[17] Následně kárně obviněný opatřením ze dne 2. 2. 2017 určil tlumočníkovi v souladu s jeho vyúčtováním odměnu a náhradu za provedený tlumočnický úkon v celkové výši 35.150 Kč, z níž částka 31.500 Kč připadala na překlad nepotřebné části trestního spisu. Uvedené tlumočné bylo proplaceno tlumočníku dne 28. 2. 2017.

[18] Usnesením ze dne 13. 2. 2017 pak kárně obviněný dočasně upustil od některých úkonů trestního řízení. Ve stejný den sepsal další žádost o převzetí trestního řízení, jejíž přílohou byl spis policejního orgánu s překladem do bulharského jazyka. Dne 13. 2. 2017 vyhotovil též opatření a přípis, na základě nichž přibral tlumočníka Doc. Ing. Lačezara Ličeva, CSc. k překladu jen první, pozměněné strany nové žádosti o převzetí trestního řízení a blíže specifikovaných písemností založených v trestním spise, které tvořily jeho podstatnou část a dosud nebyly přeloženy.

[19] Uvedený překlad obdržel kárně obviněný dne 30. 3. 2017 a za jeho provedení opatřením ze dne 10. 5. 2017 určil tlumočníkovi v souladu s jeho vyúčtováním odměnu a náhradu v celkové výši 37.750 Kč. Tato částka byla vyplacena tlumočníkovi dne 19. 5. 2017.

[20] Návrh na odeslání žádosti o převzetí trestního řízení ze dne 13. 2. 2017 s přílohami a překladem zaslal okresní státní zástupce v Šumperku mezinárodnímu odboru Nejvyššího státního zastupitelství přípisem ze dne 10. 5. 2017.

[21] Všechna uvedená skutková zjištění vyplývají z ověřené kopie dozorového spisu Okresního státního zastupitelství v Šumperku sp. zn. 1 ZT 269/2015. Tento listinný důkaz byl při ústním jednání kárného senátu proveden na návrh kárného navrhovatele.

II. Splnění podmínek pro vedení kárného řízení

[22] Navrhovatel v návrhu na zahájení kárného řízení uvedl, že se o pochybení kárně obviněného dozvěděl dne 11. 1. 2017, v němž obdržel sdělení Nejvyššího státního zastupitelství ze dne 6. 1. 2017, č. j. 1 NZI 1662/2016 - 4. Při ústním jednání navrhovatel k dotazu kárného senátu doplnil, že až dne 11. 1. 2017 z tohoto sdělení Nejvyššího státního zastupitelství zjistil, že byl proveden překlad nepodstatné části trestního spisu. Předložení žádosti o převzetí trestního řízení mezinárodnímu odboru Nejvyššího státního zastupitelství sice podepsal dne 22. 12. 2016, avšak vzhledem k značnému množství věcí, které musí denně aprobovat, a k nemožnosti je všechny zkontrolovat, si uvedené nesprávnosti nevšiml, přičemž ani neměl žádný důvod překlad části trestního spisu zkoumat. O tomto tvrzení navrhovatele nemá kárný senát naprosto žádné pochybnosti. Ostatně s ním souhlasil i kárně obviněný, který v tomto směru uvedl, že ani v jeho silách

není kontrolovat plnění veškerých pokynů, které uděluje kanceláři okresního státního zastupitelství.

[23] Navrhovatel se tedy o skutečnostech týkajících se tvrzeného kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání kárného návrhu, dozvěděl dne 11. 1. 2017. Návrh na zahájení kárného řízení přitom kárný senát obdržel dne 4. 7. 2017, tedy ještě před uplynutím šestiměsíční subjektivní lhůty stanovené v § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů"). Kárný návrh byl podán i ve dvouleté lhůtě od spáchání kárného provinění, k němuž mělo podle jeho skutkové věty dojít vydáním nejednoznačného a nesrozumitelného pokynu ze dne 21. 9. 2016 a nezkontrolováním jeho realizace. K zániku odpovědnosti státního zástupce za kárné provinění ve smyslu § 29 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státním zastupitelství") tedy evidentně nedošlo.

[24] Podmínky po vedení řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce jsou tedy splněny,
a proto se kárný senát mohl danou kárnou věcí meritorně zabývat.

III. Obhajoba kárně obviněného a svědecká výpověď pracovnice kanceláře

[25] Kárně obviněný ve stanovisku k návrhu na zahájení kárného řízení, ve své výpovědi před kárným senátem a v dalším průběhu kárného řízení uvedl následující skutečnosti:

[26] V žádném případě neměl zájem způsobit škodu českému státu na mandatorních výdajích zbytečným vynaložením finančních prostředků na pořízení překladu do cizího jazyka. Naopak po vrácení žádosti o převzetí trestního řízení si uvědomil, že trestní spis je obsáhlý a náklady na jeho celé přetlumočení by byly značné. Proto tuto situaci nastínil okresnímu státnímu zástupci, s nímž dospěl k závěru, že by bylo žádoucí si vyžádat stanovisko nadřízeného státního zastupitelství. V něm byla zdůrazněna potřeba opatřit překlad pouze podstatné části trestního spisu.

[27] Proto na svém počítači bez asistence zapisovatelky opatřil souhrn obsahu trestního spisu, v němž černě označil jeho nepodstatné části. V pokynu ze dne 21. 9. 2016 kanceláři uložil, aby trestní spis rozešila, tyto nedůležité listiny z něho vyňala, spis opět sešila a vytvořila jeho nový obsah, v němž budou založeny pouze podstatné části určené k překladu. Tento pokyn považuje za dostatečný a neví, jak ho měl ještě více rozvést, aby kancelář pochopila, co jím zamýšlel. Proto nemůže souhlasit s navrhovatelem, který pokyn označil za nejednoznačný a nesrozumitelný. Ostatně pokud by pokyn byl takto vadný, musel by být logicky nejednoznačný a nesrozumitelný i pro pracovnici kanceláře, která podle něho postupovala, avšak ta se jeho upřesnění nedomáhala.

[28] Uvedený pokyn zpracovávala s ohledem na nedostatek administrativního personálu J. B., která je zapisovatelkou a v době nepřítomnosti jiné pracovnice ji zastupuje na rejstříku. Administrativní pracovnice J. B. jeho spisy běžně nevypravuje ani s ním nesepisuje diktované písemnosti. Při realizaci pokynu ze dne 21. 9. 2016 osobně ani telefonicky nepožádala o vysvětlení či bližší objasnění jeho obsahu. V danou chvíli nejspíše okopírovala to, co jí napadlo, a místo podstatné části trestního spisu opatřila fotokopie jeho nedůležité části. Tento její postup mohl být způsoben snahou se práce rychle zbavit, neboť byla doba dovolených, v níž zastupovala svou kolegyni, a navíc pořizování kopií

písemností není mezi zapisovatelkami příliš oblíbenou činností. Přitom kdyby se nad pokynem náležitě zamyslela, musela by zjistit, že státní zástupce nebude do Bulharska posílat trestní spis, který neobsahuje žádné relevantní skutečnosti.

[29] K předmětnému spisovému materiálu se následně dostal v místnosti, v níž má každý zaměstnanec svou přihrádku, do níž se vkládají spisy. Vracel se z hlavního líčení po náročném pracovním dni, zaregistroval vyhotovení spisu, který měl být zaslán do Bulharska, a aniž by se do něho podíval, napsal ve stoje pokyn k jeho zaslání tlumočníkovi k provedení překladu. Ostatně s ohledem na množství práce nebylo v jeho silách ani časových možnostech ve všech případech ověřovat, zda kancelář přesně splnila jeho pokyny, byť by takto měl státní zástupce postupovat. Navíc nepředpokládal, že by jeho pokyn ze dne 21. 9. 2016 mohl být pracovnicí kanceláře nesprávně pochopen.

[30] Z těchto důvodů nevěděl, že v trestním spise, který byl tlumočníkovi zaslán k překladu, není obsažena jeho podstatná část. S tlumočníkem byl v kontaktu minimálně třikrát do měsíce a byl od něho informován, že překlad bude kvůli jeho náročnosti hotový do Vánoc roku 2016. Zároveň ho tlumočník telefonicky požádal o zaslání trestního spisu v elektronické formě, která mohla přispět k rychlejšímu pořízení požadovaného překladu do bulharštiny. Přitom ho tlumočník ujistil, že bude spisový materiál překládat podle jeho elektronické verze. Proto si od policejního orgánu vyžádal zaslání obsahu podstatné části trestního spisu na nosič CD a pro jistotu zkontroloval, zda jsou v něm skutečně obsaženy úkony důležité pro další vedení trestního řízení. Tento postup ho utvrdil v přesvědčení, že je prováděn překlad podstatné části trestního spisu. Tlumočník mu přitom neřekl, že neprovádí překlad trestního spisu podle nosiče CD, který si sám vyžádal, nýbrž tlumočí listinnou verzi trestního spisu obsahující jen jeho nedůležité části. Způsob pořízení překladu tlumočníkem je pro něho nepochopitelný. Zřejmě se na obsah CD ani nepodíval, protože kdyby tak učinil, musel by zjistit rozpor mezi listinnou a elektronickou podobou spisového materiálu. V důsledku přetlumočení listinné verze trestního spisu byl na Nejvyšší státní zastupitelství zaslán překlad spisového materiálu, jenž neobsahoval jeho podstatné části.

[31] Pokud by po vrácení žádosti o převzetí trestního stíhání neměl snahu ušetřit státu finanční prostředky a nechal přeložit celý trestní spis, jak to požadoval bulharský justiční orgán, tak by se výší tlumočného nikdo nezabýval. Jediné své pochybení, jehož se již nikdy nedopustí, tak spatřuje v tom, že fyzicky nezkontroloval, zda trestní spis vyhotovený kanceláří odpovídá jeho pokynu ze dne 21. 9. 2016, v důsledku čehož byl tlumočníkovi v listinné podobě zaslán k překladu spisový materiál, který neobsahoval jeho podstatné části. Toto pochybení však nenaplňuje znaky kárného provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství. Mohlo by však být posouzeno jako drobný poklesek, který lze státnímu zástupci vytknout podle § 30 odst. 3 téhož zákona.

[32] Do Bulharska byla nakonec zaslána žádost o převzetí trestního řízení jen s podstatnou částí trestního spisu, přičemž dosud nebyl ze strany Nejvyššího státního zastupitelství informován, zda této žádosti bylo vyhověno.

[33] Svědkyně J. B. ve své výpovědi uvedla, že na okresním státním zastupitelství pracuje jako zapisovatelka a pořizování fotokopií a sešívání spisu náleží do její pracovní náplně. S kárně obviněným běžně nespolupracuje a jeho pokyn ze dne 21. 9. 2016 realizovala v době dovolené jiné zapisovatelky, za níž vyřizovala její agendu. Předmětný pokyn pochopila tak, že má z trestního spisu pořídit fotokopie, vyjmou je, spisový materiál sešít a

předložit jej státnímu zástupci. Nedokázala přitom vysvětlit, zda podle pokynu měla z originálu trestního spisu vyjmout tmavě označené listiny, nebo tyto naopak ofotit. Státního zástupce nežádala o bližší objasnění pokynu, jelikož si tehdy myslela, že ho realizuje správně. Nezkoumala, za jakým účelem pořizuje fotokopie trestního spisu, ani ji nenapadlo se zabývat obsahem listin, které kopíruje. Předmětný pokyn pochopila tak, jak ho provedla, přičemž záměrně nic špatně neudělala. Následně spisový materiál určený k překladu dala v souladu s praxí okresního státního zastupitelství ke kontrole státnímu zástupci a předala jej rejstříku k vypravení.

IV. Právní posouzení skutku uvedeného v kárném návrhu

[34] Jak již bylo zmíněno, kárně obviněný v pokynu ze dne 21. 9. 2016 uložil kanceláři, aby originál trestního spisu rozešila a vyjmula z něho blíže specifikované tmavě zabarvené listiny. Tyto písemnosti skutečně tvořily nepodstatnou část spisového materiálu, neboť jich pro další vedení trestního řízení v Bulharské republice evidentně nebylo zapotřebí. Podle další části pokynu byla kancelář povinna listy přečíslovat a vyhotovit nový obsah spisu, který měla zkompletovat, svázat, vložit do příslušného obalu a označit jako podstatnou část trestního spisu policejního orgánu, přičemž takto nově vytvořený spisový materiál měl tvořit přílohu přípisu pro tlumočníka.

[35] V této druhé části pokynu ze dne 21. 9. 2016 však kárně obviněný nespecifikoval, že nový spisový materiál má být vytvořen z listin, které nebyly označeny tmavým zabarvením a neměly být z originálu spisu policejního orgánu vyňaty. Z výslovného znění pokynu tak nebylo zcela zřejmé, jaké konkrétní listiny měly tvořit podstatnou část trestního spisu, která byla určena k předání tlumočníkovi za účelem jejího překladu a posléze k zaslání bulharskému justičnímu orgánu společně s žádostí o převzetí trestního řízení.

[36] Dále je nutné uvést, že pokyn k vyjmutí určitých listin z originálu trestního spisu a vytvoření nového spisového materiálu logicky vyžadoval pořízení fotokopií relevantních písemností. Proto bylo žádoucí, aby v pokynu ze dne 21. 9. 2016 byl spíše vysloven požadavek na okopírování zřetelně vyznačených listin, které by měly využití pro další průběh trestního řízení v Bulharsku. Uvedeným způsobem však kárně obviněný svůj pokyn neformuloval a místo toho tmavě označil listiny tvořící nedůležitou část trestního spisu. V důsledku této nepřesnosti byl vytvořen prostor pro nesprávné pochopení pokynu v tom smyslu, že právě takto označené části originálu trestního spisu mají být ofoceny a založeny do nově vytvořeného spisového materiálu. K takovému chybnému výkladu pokynu patrně došlo, jak je možné usuzovat ze svědectví pracovnice kanceláře J. B.

[37] Na základě pravidel formální logiky bylo možné i z výše uvedené poněkud vágní formulace pokyn ze dne 21. 9. 2016 správně interpretovat a na základě zmínky o vyjmutí tmavě zabarvených listin dovodit, že tyto písemnosti nemají být součástí trestního spisu určeného k přeložení. Nicméně kárně obviněnému nic nebránilo, aby svůj požadavek na vytvoření nového trestního spisu jen z důležitých částí originálu spisového materiálu vyjádřil naprosto jasně s vyloučením rizika jeho nesprávného pochopení. Tento požadavek na přesnou formulaci pokynu mohl kárně obviněný naplnit tím, že by kanceláři uložil, aby rozešila originál trestního spisu, pořídila fotokopie tmavě označených listin tvořících jeho relevantní část a následně z těchto písemností vyhotovila nový spisový materiál, který by zkompletovala, svázala, vložila do příslušného obalu a zaslala tlumočníkovi k překladu.

[38] Uvedeným způsobem však kárně obviněný nepostupoval, čímž porušil ustanovení § 158 odst. 1 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 25. 10. 2004, č. 7/2004, jímž se vydává kancelářský řád státního zastupitelství (dále jen „pokyn obecné povahy č. 7/2004“), podle něhož písemné pokyny pro spisovou manipulaci musí být přehledné, srozumitelné a čitelné. Výňatkem z tohoto interního předpisu státního zastupitelství kárný senát rovněž provedl dokazování při ústním jednání.

[39] Lze tedy souhlasit s tvrzením navrhovatele o nejednoznačnosti a nesrozumitelnosti pokynu kárně obviněného ze dne 21. 9. 2016.

[40] Při posouzení uvedeného jednání kárný senát vycházel z definice kárného provinění obsažené v zákoně o státním zastupitelství, jakož i z povahy a významu institutu kárné odpovědnosti státního zástupce, jež z tohoto zákona vyplývají.

[41] Podle § 28 zákona o státním zastupitelství je kárným proviněním zaviněné porušení povinností státního zástupce, zaviněné chování nebo jednání státního zástupce, jímž ohrožuje důvěru v činnost státního zastupitelství nebo v odbornost jeho postupu anebo snižuje vážnost a důstojnost funkce státního zástupce. Zákon o státním zastupitelství však ve znění § 12c a násl. upravuje mechanismus dohledu, v jehož rámci mohou být zjištěny, projednány a napraveny jednotlivé nedostatky v postupu státních zástupců. Dále podle § 30 odst. 3 zákona o státním zastupitelství může vedoucí státní zástupce drobné nedostatky a poklesky státnímu zástupci písemně vytknout, aniž by podal návrh na zahájení kárného řízení. V kárném řízení ve věcech státních zástupců se tedy aplikují principy subsidiarity kárného postihu a kárnou odpovědnost lze dovozovat pouze v závažných případech, v nichž nepostačuje uplatnění mechanismů dohledu a řízení v soustavě státního zastupitelství. Porušení povinností při výkonu funkce státního zástupce tak naplňuje znaky skutkové podstaty kárného provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství, jen je-li zaviněné a dosahuje-li větší intenzity.

[42] Myšlenku, že kárné právo představuje prostředek *ultima ratio*, který lze použít až za situace, kdy jsou ostatní prostředky neúčinné nebo nedostatečné, kárný senát ve věcech státních zástupců ve své dosavadní judikatuře již několikrát vyslovil a aplikoval (srov. rozhodnutí ze dne 16. 9. 2010, č. j. 12 Ksz 3/2010 - 83, ze dne 10. 11. 2014, č. j. 12 Ksz 7/2014 - 91, ze dne 9. 3. 2015, č. j. 12 Ksz 13/2014 - 71, ze dne 13. 4. 2015, č. j. 12 Ksz 1/2014 - 107, ze dne 10. 11. 2015, č. j. 12 Ksz 2/2015 - 78, ze dne 14. 2. 2017, č. j. 12 Ksz 4/2016 - 142, ze dne 28. 2. 2017, č. j. 12 Ksz 7/2016 - 134, ze dne 21. 3. 2017, č. j. 12 Ksz 8/2016 - 81, a ze dne 12. 9. 2017, č. j. 12 Ksz 5/2016 - 128).

[43] S ohledem na nutnost posuzovat kárnou odpovědnost státního zástupce z materiálního hlediska dospěl kárný senát k závěru, že udělení nejednoznačného a nesrozumitelného pokynu ze dne 21. 9. 2016 kárně obviněným, které mělo za následek přeložení nepodstatné části trestního spisu, nedosahuje intenzity kárného provinění.

[44] Podle § 158 odst. 1 pokynu obecné povahy č. 7/2004 má státní zástupce povinnost přesně, jasně a jednoznačně formulovat písemný pokyn kanceláři, neboť ten je určen administrativnímu personálu bez právnického vzdělání, u něhož proto existuje určité riziko nepochopení obsahu uděleného pokynu a jeho nesprávné realizace. Nicméně v případě udělení nepřesného písemného pokynu, které při vysokém pracovním zatížení státních zástupců nelze zcela vyloučit, by se měla administrativa obracet na státního

zástupce a nechat si od něho pokyn blíže vysvětlit a objasnit. Takto však zapisovatelka J. B. nepostupovala, což je zřejmé z její svědecké výpovědi i obhajoby kárně obviněného. Ze svědectví J. B. je navíc zcela zřejmé, že se obsahem písemného pokynu ze dne 21. 9. 2016 příliš nezabývala, neboť v opačném případě by nemohla z originálu trestního spisu ofotit jen takové listiny, jichž nebylo pro další vedení trestního řízení v Bulharsku vůbec zapotřebí. Přitom aspoň takto minimalistický přístup při realizaci pokynu bylo možné od ní očekávat, neboť i administrativní personál by měl o své práci přemýšlet a státního zástupce upozornit na případnou nejasnost jím udělených instrukcí pro spisovou manipulaci. Je tedy zřejmé, že na překladu nedůležité části trestního spisu do cizího jazyka měla nezanedbatelný podíl i administrativní pracovnice okresního státního zastupitelství.

[45] Dále je nutné zdůraznit nepopiratelnou snahu kárně obviněného vyhnout se přeložení nepodstatných částí trestního spisu a ušetřit tak státu náklady trestního řízení na tlumočném. Po vrácení první žádosti o převzetí trestního řízení bulharským justičním orgánem a jeho požadavku na překlad všech materiálů kárně obviněný vyvinul iniciativu, která vedla k řešení přeložit jen podstatou část trestního spisu. Na žádost tlumočníka obstaral nosič CD, na kterém byly takové písemnosti uloženy. To, že nakonec tlumočník provedl překlad listin, které neměly vůbec žádné využití pro další průběh navrhovaného vedení trestního řízení v Bulharské republice, bylo tedy mimo jiné důsledkem skutečnosti, že tlumočník oproti svému původnímu plánu přeložil listinnou verzi trestního spisu, nikoliv verzi elektronickou.

[46] Překlad nepodstatné části trestního spisu byl tak výsledkem souhry několika nešťastných okolností a náhod, na nichž se kárně obviněný podílel jen částečně. Je přitom možné souhlasit s jeho obhajobou, že pokud by vyhověl původnímu požadavku bulharského justičního orgánu na překlad celého trestního spisu, tak by výše tlumočného patrně nebyla předmětem zájmu ze strany jeho nadřízených. Proto i s ohledem na tuto paradoxní situaci je možné nahlížet na uvedené pochybení kárně obviněného shovívavě.

[47] Rovněž je zapotřebí přihlédnout k tomu, že v důsledku překladu nepodstatné části trestního spisu dosahovaly neúčelně vynaložené náklady trestního řízení na tlumočné hodnoty 31.500 Kč, což je toliko přibližně třetina částky 94.675 Kč, která byla vynaložena za nepotřebný překlad kompletního policejního spisu tvořícího přílohu žádosti o převzetí trestního řízení v cizině a za protiprávní zvýšení odměny za tlumočnický úkon a jejíž výše dosahovala intenzity kárného provinění podle závěru kárného senátu ve věcech státních zástupců vysloveného v rozhodnutí ze dne 9. 2. 2015, č. j. 12 Ksz 11/2014 - 101. Následek pochybení kárně obviněného v nyní posuzované kárné věci je tedy podstatně méně závažný než v případě, kterým se zabývala předchozí judikatura kárného senátu.

[48] Intenzity kárného provinění pak nedosahuje ani opomenutí kárně obviněného zkontrolovat listinnou verzi obsahu trestního spisu před jeho zasláním tlumočníkovi k překladu, což mu bylo v kárném návrhu taktéž kladeno za vinu. Z ustanovení § 158 pokynu obecné povahy č. 7/2004 totiž nevyplývá povinnost státního zástupce kontrolovat správnost realizace písemného pokynu pro spisovou manipulaci uděleného kanceláři a takový postup se zřejmě opíral pouze o zvyklost panující na Okresním státním zastupitelství v Šumperku. Především však vzhledem k značné pracovní zátěži státních zástupců nelze po nich spravedlivě požadovat, aby pečlivě kontrolovali způsob provedení všech pokynů, které ve velkém množství trestních věcí udělují administrativě. Proto i opomenutí, k němuž došlo v souvislosti s kontrolou realizace pokynu ze dne 21. 9. 2016, je

možné považovat za omluvitelnou nepozornost kárně obviněného. Jí se ostatně dopustil také navrhovatel, který dne 22. 12. 2016 při podpisu předložení žádosti o převzetí trestního řízení mezinárodnímu odboru Nejvyššího státního zastupitelství nezaznamenal, že je k ní v příloze připojen překlad nepodstatné části trestního spisu, jak již bylo zmíněno.

V. Závěr

[49] Lze tedy shrnout, že udělení nejednoznačného a nesrozumitelného písemného pokynu ze dne 21. 9. 2016 kanceláři okresního státního zastupitelství a nezkontrolování správnosti jeho realizace, které mělo za následek provedení překladu nepodstatné části trestního spisu, s ohledem na shora uvedené specifické okolnosti tohoto případu nenaplnilo svou intenzitou znaky skutkové podstaty kárného provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství. Tato pochybení by tak mohla být maximálně kvalifikována jen jako drobné nedostatky v práci, které kárně obviněnému bylo možné písemně vytknout podle § 30 odst. 3 téhož zákona.

[50] S ohledem na všechno, co bylo uvedeno k jednání kárně obviněného státního zástupce, pro které bylo vedeno toto kárné řízení, Nejvyšší správní soud jako soud kárný podle § 19 odst. 2 zákona o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, kárně obviněného zprostil návrhu na zahájení řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce, neboť skutek v něm uvedený není kárným proviněním.

[51] Vzhledem k tomuto zprošťujícímu výroku by měl kárně obviněný podle § 19 odst. 3 téhož zákona nárok vůči státu na náhradu nákladů účelně vynaložených v souvislosti s tímto kárným řízením. Bezprostředně po vyhlášení rozhodnutí se však kárně obviněný tohoto nároku výslovně vzdal, a proto již kárně senát o něm nebude rozhodovat samostatným rozhodnutím.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 31. října 2017

JUDr. Jiří Palla
předseda kárného senátu
ve věcech státních zástupců